

gennemgaa alle de samme Stridspunkter, om Spændetrojen, om den korporlige Hævelse, om Hjemvendelsen, om Førgørgelsesstedet og om alle disse Spørgsmaal, vilde vi i Virkeligheden ikke komme til Ende med dette Lovforslag.

Der kunde naturligvis være et og andet, jeg kunde ønske anderledes; jeg har nævnt et Par Punkter, men det staar for mig saaledes, at jeg maa betragte Lovforslaget i det hele som et meget stort Fremskridt. § 61, tilstaar jeg, synes jeg ikke om; den angaar Understøttelse til Idioter, sindssyge og døvstumme. Jeg havde hellere set, at man i dette Lovforslag havde faaet afgjort, hvorledes denne Førgørgelse skulde være. Jeg veed, at vi have Bestemmelser derom i de spredte Love, men det er paa saa forfælselig Maade, at det forekommer mig, at det var meget uansteligt at saa en ensartet Lovgivning om det. For de blindes Vedkommende er Forholdet det, at vi have Loven af 1857, efter hvilken Staten har hele Udgiften, naar ikke de blindes Førgørgelse eller Slægtninge kunne udrede Omkostningerne. For de døves Vedkommende er der en ganske anden Regel, nemlig den, at Amtene skulle bidrage 280 Kr. aarlig til hver døvstum, og i øvrigt driver Staten Anstalterne; det er en ganske anden Regel. Hvorfor skulle de døve og blinde være stillede saa forfælselig i Henseende til det økonomiske? Idioterne er der en tredje Regel for og for Hesten en Regel, der kun eksisterer paa Finansloven, idet Reglen er, at Staten udreder den ene Halvdel, naar Kommunerne eller de paagældendes Førgørgelse udrede den anden Halvdel. For de sindssyge er der igen en fjerde Regel. Jeg tror, at alle disse abnorme Forhold havde egned sig til at komme under overensstemmende Regler. Det har man ikke kunnet enes om, og man har derfor enedes om her at blive staaende ved det nu bestaaende, ved det uensartede. Nu har man lovfæstet det, man til Dels ad andre Veje har søgt at indføre, den Sædvane, at den Slags Hjælp ikke betragtes som Fattighjælp, og det er heldigt, at det saaledes er blevet ens over hele Landet.

Hvad selve det finansielle Forhold angaar, saa tror jeg, at der hersker noget urigtige Forestillinger om Udgifterne ved Fattigvæsenet hos nogle; der findes den Forestilling, at de ere stadig stigende og meget raskt stigende; men en nøjere Undersøgelse vil vise, at det ikke er Tilfældet, der er nok nogen Stigning, men ingenlunde meget stor Stigning. Jeg skal saaledes oplyse, at i 1875 — jeg gaar stadig ud fra det samme Grundlag, idet jeg for Kjøbenhavn

havns Vedkommende har medtaget det, der anvendes til Kommunehospitalet — vare Udgifterne 6,300,000 Kr., i 1879 vare de 7 Mill. Kr., i 1883 7,350,000 Kr. og nu ere de henimod 7,500,000 Kr.; der er nok nogen Stigning, men den er ikke stor. For Byernes og Kjøbenhavnns Vedkommende er der nogen Stigning, for Landet ingen, der er snarere en lille Tilbagegang.

Jeg har endnu kun et Par Bemærkninger om selve Førgørgelsesmaaden, saaledes som den vil blive efter § 28 ff. Det var ogsaa noget, som den ærede Landsstingsmand for 7de Kreds var inde paa. Der kan jeg ikke sige andet, end at det forekommer mig, at Lovforslaget er overordentlig human. Det siger jo dog, at Reglen skal være den, at Børnene ikke maa sættes paa Fattiggaardene, men skulle anbringes i Plejehjem; jeg vil udtrykkelig understrege Ordet Plejehjem; jeg foretrækker selv Plejehjem for Børnehjem. I det hele taget, kunde vi saa meget som muligt komme bort fra Børnens Opdragelse paa kasernemæssig Maade, gøre vi i Virkeligheden en god Gerning; saa gør Samfundet sit Bedste — forudsat, at Plejehjemmene, hvor der skal sørges for dem, ere nogenlunde gode — og gør, hvad der kan gøres, for at Opdragelsen kan blive saa god som mulig. — Reglen er fremdeles, at de paagældende Familier skulle understøttes i Hjemmene; de maa ogsaa sættes ud i Førgørgelsesanstalter, men, som sagt, det andet er Reglen. Og der er en anden god Regel, og det er den, at Bagabønder, daarlige og uførlige Personer og Drankere maa ikke sættes ind i Anstalter, hvor Børnene opdrages, og hvor de gamle og svagelige Personer ere. En æret Landsstingsmand (Mourier-Petersen) nævnte i Gaar, at Kilderne for Fattigvæsenet ere de vægte Børn og Druffenskab. Ja, desværre, det er de to store Kilder; det kan ikke nægtes. Maa jeg dog med det samme tilføje, da den ærede Landsstingsmand var vred paa Loven om de vægte Børn, at jeg tror ikke, at vi allerede have faaet oplyst, hvorledes denne Lov har virket; vi have faaet oplyst, at den forarsager Kommunerne en Del Ulejlighed, og det kan være, at der er noget at rette, og at den virker med for meget Omkostning. Det indrømmer jeg, det kan man se, naar man nu gennemlæser Loven; det havde vi ikke Øje for i samme Grad, da vi vedtog denne Lov. Den er i saa Henseende noget byrdefuld for Kommunerne, men at den ikke skulde have virket ret heldig, eller at den endogaa skulde have virket uheldig overfor de vægte Børn, tror jeg ikke er godtgjort. Jeg maa tilstaa,